

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beckerek,

Zápolya-utca 1-6 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pletz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeckerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeckerek, 1901.

XXX. évfolyam. 229. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, október 7.

Szabó Ferenc orszgy. képviselő.

Nagybeckerek, 1901. október 7.

Négy évvel ennek előtte, a virágos május beköszöntésével jött a mi körtünkbe a r. k. hitközség új plébánosa, Szabó Ferenc. Nem volt előttünk ismeretlen. A városnak szülöttje s mint ilyen, sűrűn rándult át mi hozzánk a közelfekvő Elemérből, hol az ősz tudós csendes dolgozószobájában csodálatos irodalmi tevékenységet fejtett ki s néhány országos hírű történetíróval egyetemben számos értékes könyvvel gazdagította a magyar tudományos irodalmat.

Szabó Ferenc kinevezését mindenfelé nagy örömmel fogadták. Nem üres frázis, ha hozzátesszük, hogy nemzetiségi és valláskülönbség nélküli. Ismerték a tudós pap előkelő, a szó legjobb értelmében szabadelvű gondolkozását, puritán életét, nemesszívű jótékonyágát s így működésétől a legjobbat várták. Nem is csalódtunk benne. A szépet és jót ápolta és terjesztette minden téren s akik nem hallgatták vagy nem hallgathatták a lelkes felemelő szavát, elolvashatták könyveiből: mint gondolkozik az élet nehéz problémái felett. Csak három éve működik Nagybeckereken, de nemcsak hívei, hanem az egész lakosság úgy van meggyőződve, hogy egész lénye és élete összhangban áll hivatásával. Antigone nagy szavait: Nem hogy gyűlöljek, hanem hogy szeressek, vagyok a világon — ezeket választotta vezérelvének.

Mikor a napsugár kicsalja a szelid akácvirágot, akkor hirdette Szabó Ferenc először a mi városunkban a szeretet evangéliomát. S mint elterjed a balzsamos áram, úgy terjedt el az áldás, a szeretet igéje: Nagyon megzerették a mi lelkipásztorunkat s a szombati választás alkalmával tulnyomó többséggel megválasztották országgyűlési képviselőnek.

Őszintén sajnáljuk, hogy a szabadelvű párt egy kipróbált, hű bajnoka, Demkó Pál, ki 18 évig képviselte városunkat buzgó fáradozással és sohasem lankadó tiszteszettel, nem juthat egyelőre a képviselőházba De mi sohasem küzdöttünk személyekért, hanem elvekkért s így a szombati választás eredményét mérlegelve, arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a szabadelvűpártnak, bármennyire sajnáljuk egy régi harcosának elbukását, nincsen vesztesége.

Szabó Ferenc programja szabadelvű. Nemcsak katolikus paptól, de semmitéle más politikustól szabadelvűt követelni nem lehet. S hogy ezen a véleményen volt a város közönsége is, mi sem mutatja jobban, mint az a körülmény, hogy Szabónak, a katolikus papnak, zsidók voltak a legbuzgóbb kortesei és szerb polgártársaink zöme az ő zászlaját vitte. Hogy katolikus hívei szívesen követik, azt talán említettünk is felesleges. Ez a felekezeti, ez a nemzetiségi harmonia talán legszebb, legörvendetesebb jelensége a szombati választásnak.

Virágos tavasszal hintette el Szabó Ferenc a szeretet magvát, — most mikor sárgul a lomb, megelégedéssel tekinthet az aratásra.

Nem emlékszünk zajosabb és népesebb tüntetésre annál, mely a választást követő estén körülvette az új képviselőt. S mikor a hold sarlója felragyogott az égbol-

tozaton s a százával tologó, képviselőjét éljenző népet megvilágította ezüst sugarival, valóban a buzakalász rengő tengerére, a dusan megrakott fák érlelődő gyümölcsére, a munka jutalmára emlékeztetett e tarka, mozgalmas kép.

Az egek hatalmas Ura áldja meg Szabó Ferencet hosszú élettel és lankadást nem ismerő munkakedvvel, hogy fényes, de terhes állásában sokáig szolgálata lehessen a magyar hazának és szülővárosának.
Dr. Brájer Lajos.

H I R E K.

Tájékoztató.

A gőzfűrés (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hőlgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 7/8-tól 9/8-ig urak részére is A kődfűrés egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Október 8. Közigazgatási bizottsági ülés.

„ 14. Vármegyei őszi közgyűlés.

„ 14. Nyugdíj választ. ülés d. u. fél 4-kor.

— Személyi hírek. Rónay Jenő főispán és dr. Dellmannics Lajos alispán hivatalos ügyben elutaztak Nagybeckerekre.

— A király névnepja a vármegyében. Bánlaskról írják lapunknak: Október 4-én régi kegyelettel s ünnepélyi ünnepeltük ő Felsőge magas névünnept. 9 órakor volt az ünnepélyes „Te Deum“ os mise, melyet Sváb Mihály plébános celebrált, mely alatt dacára a tiszta német ajku lakosoknak, magyar ének hangzott. Jelen voltak: a bánlakai járás közkedveltségű főbírája báró Hauser Károly, az uradalmi számtartó Barth Károly, az előljáróság, az iskolanövendékek tanítóik vezetése mellett. Mise alatt számos tarseklövés történt. A házak fellebögőzva voltak. A mise végén elhangzott az „Isten áldd meg a magyart“.

— A novemberi előléptetések. A közös hadügyminisiteriumban már előkészültek a novemberi előléptetések előmunkálatai. Az előléptetések általában kedvezőek az egész tisztikarra nézve, sőt egyes rangfokozatokban és állománycsoportokban nagyon is kedvezőek. Táborssernagygyá senki sem fog előlépni, mert a rendszerezett helyek ez idő szerint mind be vannak töltve. Az altábornagyi és vezérőrnagyi rangfokozatban is nagyon kevés az üresedés, ha csak az utolsó órában sok nyugdíjazás nem lesz. A gyalogos és vadász csapatokban igen kedvező lesz az előléptetés az alezredek, őrnagyi, századosi és főhadnagyi fokozatra aspiráló tisztekre nézve, mert a két honvédséghez igen sok tisztet helyeztek át s így a rendesnél jóval több hely van üresedésben. Hadnaggyá előreláthatólag minden olyan tiszthelyettest ki fognak nevezni, a ki a múlt évben végezte a hadapródiáskolát. A hadbírói és katonasorvosi tisztikarban szintén nagyon sok lesz az előléptetés.

— Változások a csanádi klerusban. Dessewffy Sándor v. b. t. tanácsos, megyés püspök Kenessey István cs. és kir. kamarás kegyur ajánlatára Unterreiner József verseci segédlelkészt Móriföldre plébánossá nevezte ki; továbbá az alábbi segédlelkészeket disponálta: Bappert Lajost Makóról — Versecro, Márffy Józsefet Csókéáról — Makóra, Fábrián Józsefet Mező Kovácsházáról — Csókára, Bieloch Jánost Vingáról — Mező-Kovácsházára, Leszniaák Józsefet Temes Rákásról — Vingára, Géhl János gyertyamosi és Csokán János óbábai segédlelkészeket kölcsönösen áthelyezte, végül Kratzik Antal ujonnan felszentelt áldozárt Temes Rákásra kaplánnak disponálta.

— Jubileum. Huber János s Voltmann Ede, Pancsova két tekintélyes polgára, az ág. hitv. evang. egyháznak kiváló oszlopos tagjai immár 40 éve presbyterjei az egyháznak, mely-

nek fejlődése körül elévülhetlen érdemeket szereztek. Az ottani egyház nevezettek 40 éves presbyteri működését okt. 31-én fogja megünnepelni. Az ünnepélyre a pancsovai összes felekezetek, a vidékről az ág. hitv. evang. egyházak képviselői, Zákó Milán főispán és Mattanovics Adolf polgármester is meglesznek hívva. Az ünnepély előestéjén okt. 30-án az ünnepelték tiszteletére lampiónos szerenád lesz. Az ünnepély napján, okt. 31-én pedig ünnepélyes istentisztelet lesz az ág. hitv. ev. templomban. Istentisztelet után az ünnepelték a paplakban az egyház részéről üdvözöltetnek. Az ünnepély után bankett lesz.

— Október hatodika. Az aradi gyásznap, mely Aradot a magyar nemzet vérről áztatott Golgothájává avatta, minden évben elkövetkezik mintegy intő szózatképen, hogy ne feledjük ama mithoszi félisteneket, kik annyira szerették a hazát, hogy vérük hullásáig, utolsó lehelletükig küzdöttek annak szabadságáért. Es a magyar nemzet minden esztendőben hálás kegyelettel rója le adóját a megdicsőült Tizenhárom félistennek. Elszarándokol a honfui kegyelet ama helyre, hol hóhérek fojtotta vérbe a szent Tizenhármat, kossort tesz sírjukra s egy-egy imát rebeg az alatt porladók lelki üdvéért.

Nagybeckerek is fényesen ünnepelt, igazi hazafiai hűvel, lelkesedéssel. A r. kath. plébánia templomban d. e. 10 órakor tartott ünnepélyes gyászistentiszteleten résztvettek a polgári hatóságok, testületek képviselői, a tanuló ifjuság és a nagyközönség. A misét Szabó Ferenc apát plébános celebrálta fényes segédlettel. Mise alatt az egyházi énekkar Gruber rekviemét adta elő, mely alatt Ladiszlav, a szentársulat kitűnő hangu baritonistája Horák „Exaudi Domine“ -jét énekelte. A főgimnáziumi ifjuság részére külön gyásmise volt reggel 8-kor a pieristák templomában.

— Jegyző választás. Halbherr Antal községi közigazgatási tanfolyamot végzett okleveles szemlaci községi irnok Kis Oroszon segédjegyzővé egyhangulag megválasztották.

— Fáklyásmenet és szerenád. Szombaton este nyolc óra tájban Szabó Ferenc apátplébánost, Nagybeckerek város új orsz. képviselőjét fáklyásmenettel tisztelték meg választói, akiknek nevében Herr Ödön mondott lendületes beszédet. A megtisztelt meghatva köszönte meg a lelkes óvációt és beszéde végén kijelentette, hogy a most elnyert képviselőiséget nem a pihenés, hanem a további szorgos munkára való megbízatásnak tekinti. Az éljenző polgárság ezután a még javában lobogó fáklyákkal Franz J. L. pártelnök lakása elé vonult, őt is elhalmozva az elismerésnek ezzel a jelével, melyet fáradozásával bőven kiérdemelt. Ejjel 11 óra tájban újabb óvációban volt része a népszerű apátnak, amennyiben a színházi zenekar lampiónos szerenáddal tisztelte meg, több darabot eljátsva az utcán járó keők sűrűen ismétlődő éljenzései közben.

— Tanári gyűlés. Egy fiatal, de életerős tanári egyesület tartja f. hó 13-án gyűlését Pancsován: a Délvidéki polgári isk. tanári kör. Egy éve éppen, hogy a nagybeckereki áll. polg. isk. tanári karának kezdeményezésére megalakult s már is egyike nemcsak a legnépesebb, hanem a legtekintélyesebb vidéki köröknek. A délvidék 11 polgári iskolája van mintegy 80 tanárral képviselve benne. Nehéz időkben alakult s a legválságosabb pillanatban lépett sikra, hogy buzgó harcosa legyen a polgári iskolák okvetlenül fejlesztésére szoruló ügyének, hogy tevékeny s buzgó munkatársa legyen lelkes közoktatásügyi miniszterünknek a hét osztályú polgári iskola megteremtésében, mely iskola hivatva lesz egy nemzeti műveltségű középosztály megteremtésére, hogy így az eddigi csonka polgári iskola betetőzést nyervén, valóban a polgárság iskolája legyen. Mostani gyűlésén is tisztán a polgári iskolák

ezen továbbfejlesztésével foglalkozik. A gyűlésen részt vesz a nagybecskereki polgári iskola egész tanári testülete. A kögyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. „Egységes polgári iskola.“ Előadja: Donasky Lukács, köri elnök, karánsebesi polg. isk. igazgató. 3. „A polgári iskolai tanárképzőnek főiskolává való kifejlesztése.“ Előadja: Mihálik Sándor, orsovai polgári iskolai igazgató. 4. „A polgári iskoláknak tanulmányi tekintetben miniszteri biztosok alá helyezése.“ Előadja: Szeneos Adolf, nagybecskereki polgári iskolai tanár. 5. Bertalan Gyula, zsombolyai polgári iskolai tanár indítványa, hogy kérelmezzen a kör a polgári iskolának a miniszteriumban külön ügyosztályt. 6. Jelentés a kör egy évi működéséről. 7. A jövő évi gyűlés helyének és idejének megállapítása. 8. Indítványok. 9. Tisztujtás.

Gazdakörök. A m. kir. földművelésügyi miniszter a Torontálmegyei gazdasági egyesület főlkjait képező kis-komlósi, kis-jécsai, zsombolyai és nagy-tószegi községi gazdakörök alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Szávay és a disznókereskedő. Szávay Gyula jeles kollegánk, az országos hírű poéta, a győri kereskedelmi és iparkamara titkára, a most folyó alatt választások föllépett orsz. képviselő jelöltnek. Ellenfele egy disznókereskedő volt, akit természetesen megválasztottak, talán annál az egyszerű logikánál fogva, hogy poéta nélkül megélhet az ember, sőt egy egész város is, de mit csinálna egy magyar város disznókereskedő, és illetve disznó nélkül. A finom lelkületű poéta azonban nagyon is a szívére vette, hogy polgártársai ennyire cserben hagyták a „Győri Hírlap“ tegnapi számában, mely Szávay tulajdonát képezi, tudtuladja olvasóinak, hogy a lapszerkesztését vég leg átadja Rumy Sándornak, a városi közélet meg bisó leveleit pedig leteszi. A győriek most a közigazgatási bizottságba, a központi és szintügyi választmányba és a többi bizottságokba, melyek munkálataiban Szávay mindig tevékeny részt vett, nagy buzgósággal keresnek egy arra való — disznókereskedőt.

A választáson halt meg. Nagy-Szent-Miklóson, mint az ottani „Nagyszentmiklós“ írja, a lezajlott képviselőválasztás alkalmával Szabolcs János ó-bessenyi könyvkötő, ki az ó-bessenyiekkel jött Nagyszentmiklósról képviselőt választani, Lukits Péter epreskert-utcai vendéglőjében hirtelen összeesett és mielőtt még orvosi segélyben részesült volna, meghalt. A szerencsétlen ember holttestét beszállították a kórházba.

Hazafiatlan oláh pópá. Szent Jánosról a következőket írják lapunknak: Szent János község előjárósága a képviselőtestületének tiszjait október 4-én a község ház tanácstermében összehgyűltek, hogy onnan testületileg vonuljanak Felséges urunk s királyunk I. Ferenc József nagybecsü névünnepe alkalmából a görögkeleti egyházban tartandó hálaadó istentiszteletre. A községi bíró átűzent a görögkeleti helyettes lelkész, Popovics Aurélhoz, meg tudandó az istentisztelet tartás idejét. A lelkész, ki éppen akkor jött haza a kukoricatörésből, nagy tündő-dés közt kijelentette, miként ő nem tart misét, mert nem is tudja, hogy micsoda nap van ma. Erre az előjáróság átiratban tudomására hozta a papnak a nap jelentőségét s egyuttal kérte a papot, hogy ha most mindjárt nem is, legalább délelőtt 11 órakor tartson istentiszteletet, vagy ha ezt nem akarja, úgy nyitassa ki a templomot, hogy a község képviselőtestülete s a község csendes főház által járulhasson a Mindenhatóhoz s kérhesse Felséges urunk királyunk részére atyai áldását. Popovics Aurél lelkész az átiratot figyelembe se vette, istentiszteletet nem tartott, a templomot ki nem nyitatta, sőt hazulról elszökött, az egybegyűlt polgároknak óhajuk elérése nélkül kellett szétoszlaniok. Az előjáróság az esetről felettes hatóságának jelentést tett, de miután ezen lelkész hazafiatlan érzületét már több ízben kimutatta s miután ezen pap a magyarság s általában a magyar állam-ezme iránt táplált gyűlöletét napról napra nyilvánosabban fitogtatja, a kegyelet s lojális érzületet a lakosság kebeléből kiirtani törekszik, a magyar nyelv tanítását, terjedését minden uton-módon gátolja, akadályozza, általában összes ténye oda irányul, hogy hívei minél jobban a sötétség honában botorkáljanak, a pap eljárása által keletkezett megbotránkozásának is méltó szavakban adott kifejezést. Megjegyeztetik, hogy ez a pap volt az, ki legkegyelmesebb nagy asszonyunk, Erzsébet királynő ő Felségének élete kioltása napján a felekezeti iskolában zenés mulatságot rendezett és ha az illetékes tényezők kellő erélyvel utját nem fogják állani eléggé nem jellemmezhető törekvéseinek, úgy az általa elhintett konkoly e községben már erősbödő

tiszta buzát elnyomni fogja. — Hasonló esetet jelentenek lapunknak Csentáról, ahol Popovits Szentisláv, mint levelezőnk írja, egész nap még a templom közelébe sem nézett s a csentai granicsároknak lehetővé sem tette, hogy az Urnak imát mondjának forrón szeretett királyukért.

Október. A nagy természet lombját avarnak hullatja, véret porba önti, hogy megváltsa véle a szomorú embereket. A zöldsziu halaványsárgába és rítkó pirosba szökik, az illat elszáll, a mámor tovaröppen és minden a nagy emlékezés ünnepére készül, melynek neve november. De még mielőtt a feledés birodalmában az emlékezés siremlekét állítaná fel, még egyszer kitombolja magát az élet, a szunnyadó, de szunnyadásában is teremtő kéjre sóvárgó élet, legragyogóbb színeit rakja fel ékúl az őszi rózsákra — ezer és ezer változatban, mintha e pazar színpompával még egyszer bizalmat akarna lehelni a haldokló mindenségbe.

Hogy miért is nem ültetnek szőlőtökét az emberek sírjára? A legszebb siremlek ez a tüzes nedvet könnyező remeke a faunának, mely évszázadokra megörzi tüzesességét a gyöngyöző borban.

És mintha a népek és nemzetek története is abban a nagy ingajárásban ketyegné az örökélet tik-takját, amelyben a természet keble piheg tavaszi és őszi fuvalmokban — nyári hőben és téli fagyban — a vértanúk ünnepe is október hóra esik; talán sohasem is volt ősz a világon és akkor fogant meg a nagy természet hangulatai között, mikor az ember ontott először embervért és a borzalmas halált felidézte a ragyogásba és virulásba.

Az elhullajtott embervérből is áldás fakad, népek szabadsága és örök élete és a haldokló Pán kiömlő szívére a bor, tán ennek a példázata.

Az októberi hangulatokat toll le nem írja soha, talán a haldokló érzi át azokat, amikor földi pályafutását úgy fejezi be, hogy mosolyogva bucsuzhat el szeretteitől.

Ez a mosoly a haldokló ajkán — ez az üdvözlés az elmúlásban, ez a boldog emlékezés a múlta, ez a siró bizakodás a jövőbe — ez az örökös himbálódzás az élet és mulás közt — az az október. Deli öreg, — aki megkívánja a halált, de örül az életnek. Az elért cél és az elért célban való örök kétkedés.

Elégtétel. Schwarz Kálmán zsombolyai m. kir. adó-ellenőrt a X. fizetési osztály II. fokozatából az I-be léptették elő. Ez az előléptetés magában véve nem volna olyan esemény, melyet különösen ki kellene emelnünk, ezuttal azonban ezen előléptetésről azért emlékeztünk meg, mert ez elégtétel számba megyen. Elégtétel ez annak a derék és előzékeny tisztviselőnek, akit annak idején a Korek féle adóhivatali sikkasztás alkalmával ártatlanul és minden alapos ok nélkül meghurcoltak.

Fajgyűlölet. Nagy kalamitás érte Decska Misót, aki nemzetiségére nézvést különben tót s a foglalkozását illetőleg ablakokat reperál. Művészi érzékkel s a fajtájához méltó ügyességgel és tapintattal kezeli az üvegmetszőt s gyurja lágyra, lágyabba, avagy leglágyabba a tapasztáshoz szükséges gittet. — Ebbeli működésében bejárta már szép Magyarországot Aleó Kubintól Orsováig és vissza. Ebbeli jártában keltében szombaton jutott el Nagybecskerekre Volt egy kis megtakarított pénzmagja, lehetett egy kilenc-tiz korona. Ez összeget a vasutról bejövet az aradáci utcában elvesztette. Ilyetén hatalmas plüve-esés következtében amolyan fanciesali feszületre formított ábrázattal beállított tegnap a rendőrkapitányhoz:

— Decska Misó vagyok, panaszt tesszem.
— Mi a panasz?
— Decska Misó elvesztette a bugyillárisom.
Pis volta benn, sok piz.
— No majd közhírré tesszük.
— Az az, közbe, hirbe tegyük. De pán kapitány, Decska Misó nem bánja, hogy elvesztette a bugyillárisom.
— Hát mit bán Decska Misó.
— Hogy másik szablakostót meg ne találja aztot.

Lótenyésztési jutalomdíjazások. A megye gazd. egyesület által ez év őszén rendezendő lótenyésztési jutalomdíjazások Török Kanissán október hó 13-án d. u. 2 órakor, Csenén pedig október hó 20-án d. e. 9 órakor fognak megtartatni. A török kanissai lódíjazásra csupán török-kanissai járásbeli, a csenei lódíjazásra pedig csupán csenei járásbeli tenyésztők vezethetik elő lovaikat. Török Kanissán a lódíjazás befejezése után népies löverseny is fog tartatni.

Színház és irodalom.

* San Toy. Deák Péter fáradozását végre teljes siker koronázta. Annyi „erköcsi siker“ után szombaton olyan telt házat láttuk, amilyenre a legöregebb, hogy ne mondjuk a legkopaszabb színházi habituék sem emlékeznek. Es micsoda jókedvű hálás közönség töltötte meg a színházat. Folytonos derűtség, taps és ugrás minden szám után, úgyhogy az első felvonás — az ember szinte Olaszországban képzelte magát — 10 óra tájban ért véget.

Ezt a nagy csodát pedig a „San Toy“ vitte véghez. Igazi „sláger“, mely Deáknak pompásan beültött.

Hogy kicsoda-micsoda az a San Toy? A gyengébbek kedvéért elmondjuk, hogy leány, aki azért öltözik fiuruhába, hogy ne kelljen katonáskodnia. A csásár ugyan megharagszik ezért a komédiáért, de mint egy jónevelésű operette császárhoz illik, megbocsát a San Toy kisasszony férjhez mehet szíve választottjához.

A hálás címszerepet Pálfi Nina játszotta, hol pikáns leány, hol meg gazdag férfiruhákat mutatván be a bámuló és tapsoló közönségnek. Szép énekével és intelligens játékaival természetszerűleg zajos sikert aratott, melyben osztozott vele Jámbor Ilona, ki ezuttal is a nála megszokott precíz énekkel és graciosus táncával érdemelte ki a hallgatóság tapsait. Igen fess jelenség volt Deák Péterné, kinek remek tánca ezuttal is zajos tetszésben részesült. Békéfi elegáns tiszt volt, kár, hogy az énekparthie nem az ő magas tenorjának való. Deák Péter (Cu Li) művészi gonddal dolgozta ki szerepét s jóízű humorával zajos hatást ért el, mely különösen sikerült couplet-ja után elementáris erővel tört ki. Pompás estéje volt Szalóknak is, ki kacagató komikummal játszotta a mandarin szerepét.

A kisebb szerepek is mind jó kezekben voltak. Az est sikeréhes nagyban hozzájárult a fényes kiállítás, mely egyaránt dícséri Deák igazgató jó ízlését és bőkezűségét. A zene és énekkar Delin karnagy vezetése alatt ezuttal is feladata magaslatán állott.

Az est, mint fentebb említettük, igen zajos volt. A szereplők nyílt színen is sok tapsot kaptak s minden csinosabb áriát meg kellett ismételnök.

* A csárda virága Deák Péter tegnap este Szabó Ferenc apát plébános, országgyűlési képviselő tiszteletére dísz-előadást rendezett. A képviselőt Deák színgazgató fogadta a színház előcsarnokában Szabó képviselőt az előcsarnokban lelkesen megéljenzették az ott levők, aki szívélyes köszöntés után bement páhojába.

A darab megkezdése előtt Markovics Margit, a színtársulat igen tehetséges hősnője elszavalt a nagy Domokos, lapunk széptehetségű munkatársának „Október 6“ c. ódáját, melyet a közönség zajosan megtapsolt. Lelkes éljenzésben volt része a fiatal poetának is, mikor a függöny előtt megjelent.

Ezután kezdetét vette az előadás. Színre került „A csárda virága“ című 3 felvonásos népszínmű. A darab Lukács Sándornak, ennek a veterán író színésznek legújabb darabja, mely a Magyar Színházban került színre legelőször, az író 25 éves jubileuma alkalmával. Nem ért el valami nagy sikert, dacára annak, hogy a nótákat, amelyekkel lépten-nyomon találkozunk a darab keretében — Dankó Pista, ez a zseniális muzsikusi írta. A darabban semmi újabb eszmével nem találkozunk. Két szív megszereti egymást és a végén egymásé lesznek, noha az egyesülés egyelőre némi nehézségekbe ütközik. Es a tárgya majdnem minden népszínműnek. Az epekedő szerelmesek, ahol nem bírják már szóval a fájdalmat, ott dallal segítenek magukon s addig dalolnak, amíg férj és feleség lesznek.

Az előadásról csak jót mondhatunk. A címszerep Pálfi Nina kezében volt, aki Tecából, az árván maradt csárda virágból kifogástalan alakot formált. Játéka nagyon kedves volt s dalait meg kellett ismételnie. Partnere: Péchy szintén jó volt a Dálcog Pista szerepében és egy cseppet sem lehet csodálkozni, ha Teca inkább szereti a csinos, fiatal legényt, mint ennek nagybátyját Kasal uramot (Katri), aki dacára vénységének, mégis szerelemre lobban a szép csárda virág iránt, hogy aztán csufos kudarcot valljon. Nagyon jó volt Saághi Kód Gyurka szerepében, aki egy meggondolatlan pillanatban szerelemféltésből ártatlan felesége gyilkosává lesz. A lelkiismeretével örökösen harcban álló gulyás szerepét hatásosan játszta meg. Kesét, est a hülye szerelmes legényt Szalóki kreálta a tőle megszokott precizitással. Kisebb szerepekben jók voltak Deák né, Baghi, Molnár Gisa, Kovácsicsné. Az előadást, melynek

sikerült rendezése a Saághi érdeme, zsúfolt ház nézte végig. n—d—

*** Jutalomjátékok.** Megkezdődtek a jutalomjátékok, szóval készülődnek a színészek, hogy elhagyjanak minket ismét hosszú időre. Még csak 6 előadás s aztán vége a színháznak. Ma este Deáknek lesz jutalomjátéka, mely alkalommal „New-York szépe” kerül színre, Deák néval a címszerepben. Hiszük, hogy a kedves színész, ki rövid itt léte alkalmával is kivívta magának a közönség szeretetét, telt ház előtt fog játszani. Deák igazgatónak szombaton lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal az „Elevon ördög” kerül színre. Ezt megelőzőleg még egy jutalomjáték lesz csütörtökön, Pálfi Nináé, ki a Bőregérben bucsuzik el a közönségtől.

*** Uj Idők.** Herczeg Ferenc szépirodalmi képes hetilapja az Uj Idők október évnegyedi első számával is bizonyítja, hogy méltó a magyar olvasó közönség szeretetére, melyet finom ízlésével, igazán magyar lelkületével és minden tekintetben kiváló tartalmával kivívott magának. Az októberi évnegyed első számában két új regény kezdődik: Malonyay Dezsőtől az eredeti, Ohnet Györgytől a fordított. Az utóbbinak közlését Párisban is csak a jövő hó közepén kezdi meg egy előkelő lap. Illusztrációk dolgában is páratlanul áll az Uj Idők. Ebben az egy számban Patakytól, Garay Akostól és Csók Istvántól közöl eredeti kompozíciót, Gergely Imrétől színes reprodukcióban egy kedves szánert, továbbá egy sereg szebnél-szebb érdekes aktuális képet. Novellát írtak ebbe a számba Bródy Sándor és Tömörkény István, verset Endrődy Sándor és Farkas Imre. Aztán csattanóik is beillik amit Horkayné az Uj Idők-nek ez a speciális alakja elcséveg a hétnek egyik legszenzációsabb eseményéről. Az Uj Idők kiadóhivatala Andrassy-ut 10. alatt van és megrendelhető évnegyedre 4 koronáért. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal.

*** Magyar Lant.** A magyar irányu, igen élénk, értékes tartalmu „Magyar Lant” című zenei folyóirat 4-ik füzeté is megjelent Győrött, Angyal Armand dr. és Vajda Emil dr. szerkesztésében. E kitűnő szaklap, mely köré a legkiválóbb zeneírók és zeneszerzők csoportosultak, rövid idő alatt megnyerte a közönség tetszését s általános elterjedésnek örvend. Ezt mutatja ama körülmény is, hogy a lap szöveg része ezután havonként kétszer fog megjelenni a zenei mellékleten kívül ugyanazon árért. Így abban a helyzetben lesz, hogy zenei életünk fontosabb kérdéseit, mozgalmait kellő időben méltathatja s juttatja a közönség tudomására. A 4-ik füzet a hazai művészet pártolásáról értekezik. A pécsi dalárda nyílt levele, a budapesti zenei szemle, a tárcaköltemény, a gazdag tartalmu zenei újdonságok, hazai és külföldi hírek stb. teszik becsessé a füzetet. A zenei rész tartalma is gazdag s becses anyagot ad. Nem kisebb nevekkel találkozunk benne, mint Szentirmay, Kontor, Kereszty és Angyal dr. Legolcsóbb és elsőrangú zenei szaklapunkat melegen ajánljuk a közönség szíves figyelmébe.

TAVIRATOK.

Erzsébet főhercegnő anyjánál.

Budapest, okt. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Erzsébet főhercegnő tegnap édes anyja, Lónyay grófné látogatására Austerlitzbe utazott.

A verseci választás.

Versec, okt. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnap megtartott választás alkalmával Seemayer 897 szavazattal Herczeg Ferenc 786 szavazata ellenében képviselővé választott.

A flumei választás.

Budapest, okt. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből sürgönyzik: A választásra mindkét párt a legnagyobb rendben vonult föl. Dél felé, a mikor Batthyányi Lajos gróf győzelmi kilátásai emelkedtek, az ellenpártiakon elkeseredés vett erőt. A választási elnök a rend fenntartására a legmesszebb menő intézkedéseket tette. A katonaság készenlétben. Délután 4-kor elnök kihirdette az eredményt, amely szerint Batthyányi szabad-

elvtü 505 szótöbbséggel képviselővé jelentette ki Zanelli Richarddal szemben. Az esti órákban nagy tömeg verődött össze a flumei sétatérén, hol a két pártbeliek összetűztek. A katonaság közbelépett.

Választás Szentesen.

Budapest, okt. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentestről sürgönyzik: A választás eredményét csak ma hajnali 3 órakor hirdették ki. Molnár Jenő Ugron-párti 757, Tasnády Antal Kossuth-párti 570, Mérey szabadelvtü-párti 149 és Mezőfi szocialista 46 szavazatot kapott. E szerint Molnár és Tasnády közt pótválasztás lesz.

Nagyváradiai Aradon.

Budapest, okt. 7. (A „Torontál” ered. távirata.) Aradról táviratozzák: A nagyváradai függetlenségi párt 300 tagu küldöttsége tegnap reggel külön vonaton ideérkezett, hogy Barabás Bélának átadják a mandátumot. A gyászünnepség során koszorút helyeztek a vértanuk szobrára, azután kimentek a küldöttség tagjai a vesztőhelyre, a hol Szokoly pártelnök Barabás Bélának átadta a mandátumot. Este fátylasmenet volt, a küldöttség tagjai ezután visszautaztak Nagyváradra.

A pécsi színház új igazgatója.

Budapest, október 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pécsről jelentik, hogy a városi színügyi bizottság a pécsi nemzeti színházat három évre egyhangulag Nádaszy Józsefnek adta oda. Pályáztak rajta kívül Kövesi, Halmay Imre, Deák Péter, Micsey József és Erdélyi Miklós.

Statisztikusok kirándulása.

Budapest, október 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Herkulesfürdőről jelentik: A nemzeti statisztikai kongresszushoz Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter üdvözlő táviratot küldött, amelynek felolvasását nagy lelkesedéssel és tapsal fogadták.

Millerand volt francia miniszter, a francia nemzet nevében megköszönte a lelkes fogadtatást és a magyar nők egészségére üriti poharát.

Vendrich orosz tábornok kéri, tartsuk meg Oroszországot barátságunkban s szövetségünkben, amelynek felolvasását nagy lelkesedéssel és tapsal fogadták.

Mayer német államtanácsos a magyar hölgyekre üriti poharát.

Itó marki volt japán miniszter lelkes beszédben a fiatal Magyarországot ülteti.

Koucha megköszöni a kitüntést, mely Magyarországot a delegáltak által érte.

Gyilkosság.

Budapest, október 7. (A „Torontál”, eredeti távirata.) Kis Jenő (Arad m.) sürgönyzik, hogy a közeli Csintye községben tegnap reggel lakásán halva találták Petrik Gergely dugaszmagánót. A gyilkosság, mely mintegy héttel azelőtt történhetett, bosszu műve. A csendőrség nyomoz.

Nagy vihar Belgiumban.

Budapest, okt. 7. (A „Torontál” ered. táv.) Brüsszelből táviratozzák: Tegnap egész Belgium területén nagy vihar dühöngött záporral és jégesővel; Lüttichben az orkán a piacon számos bódét összetört, a fákat gyökerestül kicsavarta és a lámpaoszlopokat kidöntötte.

Ujabb lázadás Kinában.

Budapest, okt. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hongkongból sürgönyzik: Tegnap ismét elpusztítottak egy misszió-állomást. A mozgalom nagyban hasonlít a boxer lázadáshoz. A felkelést nehéz lesz elnyomni.

Elfogott burok.

Budapest, okt. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Dundee-ből jelentik: Az angolok a mult szerdán elfogták Reitz államtitkár fiát és Emez tábornok unokaöccsét.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. október 7.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buzza	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-lól	kor-ig		kor-lól	kor-ig	
Tiszavidéki	uj	76	7.70	7.85	80	8.05	8.20
Pestvidéki	uj	76	7.65	7.80	80	8.—	8.10
Bánsági	uj	76	7.60	7.75	80	0.—	0.—
Bácskai	uj	76	7.80	7.95	80	0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós		
			70-72	6.70	6.80
”	”	másodrendű	—	6.50	6.70
Árpa	”	takarmány	60-62	5.90	6.10
”	”	égetni való	62-64	5.75	5.90
”	”	sörfőzésre való	64-66	0.—	0.—
Zab	”	—	39-41	6.60	6.70
Tengeri	”	bánsági	—	0.—	0.—
”	”	másnemű	—	5.15	5.20

Határidő-üzlet.

Budapest, okt. 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Készáruban a forgalom kielégítő volt; az árak majdnem minden árunemben 5-10 fillér emelkedést mutatnak. Déli zárlatkor a határidőüzletben következők voltak a hivatalos árjegyzések:

Buzza októberre 7.92—7.93
 ” 1902. ápriliare 8.29—8.30
 Rozs októberre 6.86—6.88
 Zab 7.06—7.07
 ” 1902. ápriliare 6.89—6.90
 Tengeri októberre 5.09—5.10
 ” 1902. májusra 5.11—5.12
 Repce szeptemberre 13.75—13.80

Nyilttér.*

Barátainknak és ismerőseimnek, akikről távozásom alkalmából személyesen nem vehettem búcsút, ez uton mondok szívvelyes Istenhozzádot!

993-1.1

Brummer Gyula.

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, hétfő, október hó 7-én:

Deák Péterné K. Margit jutalomjátékával:

NEW-YORK SZÉPE.

Operette 2 felv., 6 képbén. Szövegét írta: Haugh Márton. Ford.: Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerző: G. Kerker.

Személyek:

Brönson Habakuk — — — — — Deák Péter
 Harry fia — — — — — Békefi Lajos
 Kurt von Mordkerl — — — — — Kathri
 Sniffkins — — — — — Torday Károly
 Cora, leánya — — — — — Békefiné
 Kenneth Mugg — — — — — Szabó
 Blinky Bill, ökölvívó — — — — — Szólyó Dezső
 Kissie, táncosnő — — — — — Koronkai Ilona
 Twiddles, hadnagy — — — — — Ladiszlay József
 Violet Gray — — — — — Pálfi Nina
 Fricot, szakács — — — — — Pintér J.
 Fifi, leánya — — — — — Deakné K. Margit

1. kép: Bronson Harry palotája New-Yorkban. — 2. kép: Utca New-Yorkban. — 3. kép: A new-yorki Pell-Street a kínai újév előestéjén. — 4. kép: Smyler cukrosboltja a new-yorki Broadway-n. — 5. kép: A new-yorki központi pályaudvar. — 6. kép: A narragansveti tengeri fürdő kaszinói terme.

Kezdeté pont 8 órakor.

Holnap, kedden, okt. hó 8-án:

Ocskai brigadéros.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1901. október hó 1-131.

Erkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 3 óra 55 p.
 Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Alibunárról: este 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 30p.; délután 6 óra 30 p.
 Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Verseczre: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 53 p.; délután 5 óra 10 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
 Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

TUDOSÍTÁS.

Tisztelettel alólirott, több oldalról nyilvánított kívánság folytán, minden csütörtök és vasárnap a kaszinó éttermeiben, a helybeli legjobb zenekar által

zene-estélyt

rendez, a melyre a n. é. közönséget teljes tisztelettel meghívja

Marcoin Jenő,
kaszinó-vendéglős.

987-8.2

9198. tkvi szám 1901.

990-1.1

Árverési hirdetés és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stagelschmidt János végrehajthatónak Molnár György Mihály nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 250 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő Nagybecskerek község 4852. sz. tjkvben 5735. hrsz. 1593 □ ölnyi pótkert 221 kor. kikiáltási árban s a nagybecskereki 6345. számú tjkvben 5738/1. hrsz. 4 hold 307 □ ölnyi szántó 1919 kor. kikiáltási árban 1901. évi október hó 26-ik (huszonhatodik) napjának d. e. 10 órájára ezen kir. törvényszék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 22 korona 10 fillér és 191 korona 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. szakaszában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyi miniszteri rendelet

3. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges

elhelyezéséről kiállított elismervényt át-szolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában s a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi július hó 23-án.

Kiss,
kir. törvényszéki bíró.

Eladó

15 darab nagybecskereki takarók- és előleg-egyleti részvény.

Hám Ignác,
kir. főmérnök
Nagy-Szöllősen.

975-3.2

4972. tkvi szám 1901.

991-1.1

Árverési hirdetés és kivonat.

A perlaszi kir. járásbíró mint tkvi hatóság elterjesztett kérelem folytán Stagelschmidt János nagybecskereki lakos javára 129 kor. 34 fill. tőke, ebből 101 kor. 44 fillér után 1898. január 30-tól járó kamatok és 26 kor. 60 fill. hára lékos, 18 kor. 30 fill. jelenlegi s még felmerülendő költség, továbbá özv. Tajcsavits Katalin esatlakozó javára 41 kor. 78 fill. tőke, ennek 1895. június 20-tól járó 5% kamata, 146 kor. 94 fill. és 13 kor. már megállapított, valamint 13 kor. 30 fill. és 11 kor. jelenlegi költség kielégítése végett az 1881:60. t.-c 144. § a alapján és 146. § a értelmében kk. Susák Péra farkasdi lakos ellen az ezen kir. járásbíró területén Farkasd község határában fekvő és a farkasdi 1273. sz. tjkvben foglalt 60/a sz. ház 360 □-öl házhelyre 220 kor. becsárban és pedig Susák Száva javára bekebelezett élethossziglani eltartási kikötvénynek a fentartásával, amennyiben pedig így árverelő nem jelentkezne ugyanazon határnapon ezen kikötvény fentartása nélkül az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré tesz.

A nyilvános árverés Farkasd község-bázában 1901. évi október hó 24. napján délelőtti 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hi atalban, mint Farkasd községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron atul is eladatni fognak.

3. Az árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlaszon, 1901. évi augusztus hó 7-én, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál.

Szikszay kir. járásbíró helyett:

Tóth,
kir. aljársbíró.

Оглас.

992-1.1

Кojим задруга поседника „Српско-Итебејског пашњака“ јавља, да ће дана 20. октобра 1901 пре подне у 10 часова у дворани срп.-итебејске срп. школе своју ванредну

главну скупштину

одржати, на коју све своје чланове задруге овим позива.

Предмет већања:

Распуст задруге поседника српско-итебејског пашњака и односно у тјеловљене пете задруге у кредитну задругу поседника срп.-итебејског пашњака.

У Срп. Итебеју, 4. октобра 1901. год.

Ст. Мишковић с. р., Ђока Васић с. р.
тајник. управитељ.

HIRDETÉSEK

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányaik, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék

A hirdetések 1900. évi július 1-je óta belyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét!
Hirdetések felvételnek a „Torontoal“ kiadóhivatalában.

Téli Szőlő!

legfinomabb minőségben

kilója 25 krajcár

Dr. Brájjer Lajosnál

Uri-utca.